

SLOVO ÚVODEM

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

vítejte u nového čísla časopisu ProInflow. Podzimní číslo tohoto ročníku je zvláště úrodné a nabízí bohatý obsah. Ačkoli náměty jednotlivých příspěvků jsou poměrně různorodé, tématem převažujícím jsou služby a jejich kvalita s důrazem na uživatelskou perspektivu.

Hned v začátku se mohou čtenáři začíst do výzkumné studie *Blended learning v českém vysokoškolském prostředí po pandemii Covid-19* Ireny Prázové, Kateřiny Turkové a Barbory Drobíkové. Autorky se věnují dopadům covidové pandemie na preference forem výuky na českých vysokých školách, včetně preference tištěných a elektronických zdrojů, využívaným podpůrným službám, které k výuce formou blended learningu nabízejí akademické a fakultní knihovny, a omezením, s nimiž instituce při poskytování těchto služeb zápolí.

Následuje výzkumná studie *Perspektivy rozvoje informační etiky v informační vědě*. Jela Steinerová v ní představuje výsledky Delfské studie se skupinou odborníků, které kombinuje s bibliometrickou analýzou, a výsledky dále konceptuálně modeluje s cílem shrnout trendy rozvoje informační etiky se zvláštním zřetelem k reprezentaci pojmů etiky digitálních informací. Souhrnné modely identifikující společná témata doplňují popisy specifických kontextů, které vyplývají z diskursivních, obsahových a bibliografických analýz.

Dalším článkem je přehledová studie Pavlínky Kolínové *Oblasti kvality knihovnických služeb a nástroje pro jejich hodnocení*. Na základě analýzy relevantní literatury představuje autorka jednotlivé dimenze kvality služeb, identifikuje ústřední témata, o něž je v rámci měření zájem, a představuje nástroje, které jsou pro měření služeb používány.

Výzkum uživatelských potřeb v Moravské zemské knihovně představuje ve svém článku autorský tým tvořený Ivou Zadražilovou, Martinem Krčálem, Kristýnou Juránkovou, Veronikou Kašpárkovou, Zuzanou Komůrkovou, Jitkou Matuškovou a Michalem Škopem. Knihovníci Moravské zemské knihovny mají dlouhodobě zájem o uživatelské potřeby, v předkládané studii se autoři zaměřili na rozhovory formou focus groups s nejvýznamnějšími uživatelskými skupinami. Kvalitativní analýza shromážděných dat odhalila jak preference participantů

jednotlivých skupin, tak nedostatky a kritická místa, kde lze provádět redesign prostorů a služeb.

I další článek se věnuje službám knihoven, konkrétně elektronickým knihám. Ve výzkumné studii *Elektronické knihy v Městské knihovně v Praze: povědomí, čtenářské preference a vnímaná hodnota služeb* hodnotí Pavel Černý jak využívání elektronických knih jejich čtenáři, tak i preference a chování těchto uživatelů. Studie nabízí srovnání stavu za pandemie Covidu a rok poté.

Předposlední z uveřejněných statí je odborný článek *Pomocný software na tvorbu obrazových datových sad v digitální knihovně s využitím strojového učení* z pera Filipa Jebavého. Autor v něm představuje softwarové řešení sloužící ke zpracování dat s využitím možností umělé inteligence při tvorbě dat obrazových a ilustruje jeho využití na příkladu jeho využití v anotačním procesu.

Celé číslo uzavírá článek Michala Studničného, Martina Mejzra a Filipa Šíra s názvem *Prodejci zvuku online: vznik a vývoj databáze zaměřené na osobnosti raného zvukového průmyslu v českých zemích*. Jedná se o případovou studii popisující vznik a rozvoj databáze historicky významných osob a subjektů komerčně šířících zvukové dokumenty na našem území.

Všem čtenářům přeji poučné a zajímavé čtení!

Michal Lorenz, šéfredaktor ProInflow